

Resultatstrategi för globala insatser för socialt hållbar utveckling 2014-2017

1. Förväntade resultat

Denna strategi styr användningen av medel som anslås inom anslagsposten globala insatser för socialt hållbar utveckling i Sidas regleringsbrev för respektive verksamhetsår. Strategin ska gälla under perioden 2014 - 2017.

Verksamheten inom ramen för strategin syftar till att bidra till friskare och mer hälsosamma liv samt en socialt hållbar och jämlik utveckling med särskilt fokus på kvinnor och barn som lever i fattigdom. Detta uppnås bland annat genom minskad mödra- och barnadödlighet, bättre tillgång till vatten, sanitet och näringsriktiga livsmedel samt genom förbättrad tillgång till lärande och utbildning av god kvalitet.

Verksamheten förväntas bidra till att uppnå följande delmål i regeringens biståndspolitiska plattform (skr. 2013/14:131):

Delmål 4: Förbättrad grundläggande hälsa

Delmål 2: Förbättrade möjligheter för fattiga människor att bidra till och dra nytta av ekonomisk tillväxt och erhålla god utbildning

Följande resultat förväntas uppnås:

Förbättrad grundläggande hälsa

Med fokus på förbättrad överlevnad och mer hälsosamma liv

- Minskad barna- och mödradödlighet.
- Ökat antal adekvat utbildade barnmorskor.
- Stärkta hälso- och sjukvårdssystem.
- Ökad tillgång till grundläggande hälsoservice.
- Minskad förekomst av hälsorisker och ökad förekomst av hälsofrämjande insatser över hela livscykeln.

Med fokus på förbättrad tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) samt minskad utsatthet för hiv och aids

- Ökad tillgång till service för sexuell och reproduktiv hälsa inklusive för hiv/aids.
- Ökad tillgång till sexualundervisning och preventivmedel.
- Ökad tillgång till säkra och lagliga aborter.
- Ökad delaktighet, medvetenhet och ansvar bland pojkar och män i arbetet för jämställdhet, SRHR och hiv/aids.

Med fokus på förbättrad tillgång till rent vatten och grundläggande sanitet

- Fler människor har säker tillgång till hållbara lösningar för dricksvatten och

sanitet.

- Ökade kunskaper om hygien och risker med förorenat vatten.
- Ökat antal sanitetsanläggningar i skolor och på hälsokliniker.

Förbättrad tillgång till utbildning

- Fler barn och ungdomar som slutför avgiftsfri utbildning av god kvalitet.
- Ökad läskunnighet bland pojkar och flickor i grundskolan.
- Stärkta utbildningssystem med fokus på primär-, sekundär- och yrkesutbildning.
- Ökad tillgång till och förbättrade förutsättningar för utbildning för flickor samt barn med funktionsnedsättning.

2. Verksamhet

Strategin avser verksamhet som har ett globalt mervärde och som inte kan hänföras till en viss världsdelen, region eller land. Globala insatser utgörs av stöd som ska bidra till att prioriterade svenska frågor får genomslag och som påverkar den internationella normativa policyutvecklingen inom strategins områden. Stöd kan därmed ges till organisationer, nätverk eller andra aktörer som är normgivande och därmed har en nyckelroll inom frågor som prioriteras av Sverige.

Av särskild vikt för denna strategi är Världshälsoorganisationen, World Health Organization, WHO:s, normativa arbete. Behovet av reform av WHO:s arbete på landnivå är centralt. Förutom stöd till policyutveckling kan globala insatser bidra till kunskaps- och institutionsutveckling samt tillhandahållande av samhällsservice för att förbättra äldre människors villkor och livskvalitet då den snabbt växande åldrande befolkningen globalt är en viktig fråga.

Stöd kan även ges till globala organisationer eller fonder som mer effektivt kan kanalisera stöd till flera länder inom området än insatser via flera bilaterala avtal. Motvindsfrågor, t.ex. tillgång till säker och laglig abort, sexualundervisning, tillgång till preventivmedel för ungdomar samt mänskliga rättigheter för hbt-personer (homosexuella, bisexuella och transsexuella) där Sverige företräder en värdegrund som inte i tillräcklig utsträckning lyfts fram av andra aktörer i det internationella samarbetet ska beaktas i såväl operativa insatser som i dialoger med samarbetspartners.

Framstegen vad gäller de internationellt överenskomna målen om att minska barnadödligheten och förbättra mödrhälsan (Millennium Development Goals, MDG 4 och 5 eller dess ersättare) är ojämnt fördelade och förbättrad mödrhälsa är det mål som uppvisar minst framsteg. Allra minst framsteg görs i situationer präglade av konflikt, postkonflikt eller kriser, där mödradödligheten istället ökar. Dessa områden bedöms därför vara relevanta för hela strategiperioden (2014 - 2017). Arbetet ska inriktas på att minska risken för att kvinnor och flickor ska dö i samband med graviditet och förlossning, samt att säkerställa universell tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

En stor utmaning är att statistik vad gäller barna- och mödradödlighet ofta är otillförlitlig varför framtagandet och användandet av tillförlitlig statistik är av särskild betydelse. Övriga hälsorelaterade prioriteringar omfattar även det globala hiv- och aidsarbetet samt

insatser för ökad och mer rättvis tillgång till hälsovård och hälsorådgivning, effektiva läkemedel, inklusive antibiotika, vaccinationer och bärkraftiga hälsosystem.

Kunskapsutveckling genom utbildning och ett livslångt lärande är en grundförutsättning för fattigdomsminskning, jämställdhet, delaktighet och demokrati samt ekonomisk utveckling. Insatser ska därför också omfatta stöd till de internationella målen om utbildning för alla barn (MDG 2 eller dess ersättare) och att det inte ska finnas några könsskillnader i tillgång till utbildning (MDG 3A eller dess ersättare). Utvecklingen inom utbildning uppvisar stora skillnader såväl inom som mellan länder. Verksamheten bör därför ta sin utgångspunkt från en bedömning av behov genom hela utbildningskedjan. Stöd till utbildning i länder som befinner sig i konflikt och postkonfliktsituationer bör dessutom beaktas.

Vatten, god sanitet och näringsriktiga livsmedel är en förutsättning för ett drägligt liv och en grundläggande hörnsten i fattigdomsbekämpning och bidrar, både direkt och indirekt, till att flera av milleniemålen uppfylls. Den snabba urbaniseringen som sker i många låginkomstländer medför ofta en eftersläpning av tillgång till grundläggande samhällsservice. Detta i sin tur leder till bristande hälsa, ojämlikhet och ökande sociala problem. Luftföroreningar är en av de stora globala riskerna för ohälsa och dödsfall. Verksamhet som bidrar till förbättrad utbildning, hållbar infrastruktur för tillgång till näringsriktiga livsmedel, för vatten och god sanitet bör stödjas, särskilt kopplat till barns och unga flickors hälsa. Tillgång till näringsriktiga livsmedel är avgörande för människors hälsa och ekonomiska potential. Det är särskilt viktigt att rikta in sig på mödrars och spädbarns tillgång till näringsriktiga livsmedel.

Verksamheten ska även sammantaget bidra till friskare och mer hälsosamma liv under hela livscykeln, bland annat genom bättre tillgång till kunskap om hälsorisker samt genom att förebygga och bekämpa våld och exploatering.

Förbättrad grundläggande hälsa

Med fokus på förbättrad överlevnad och mer hälsosamma liv

Verksamheten syftar till att bidra till minskad barna- och mödradödlighet bland annat genom förstärkning av låginkomstländers hälso- och sjukvårdssystem inklusive förstärkt roll för barnmorskan. Den syftar också till effektiv och rationell användning av och tillgång till läkemedel, i synnerhet antibiotika. Utveckling av mer hälsosamma samhällen för alla, oavsett ålder, genom hälso- och trygghetsfrämjande åtgärder och arbete för minskade hälsorisker och förstärkt motståndskraft ("resilience") hos människor i fattigdom bör stödjas. Vidare ska verksamheten bidra till att stödja insatser som arbetar för äldre människors trygghet och hälsa. Insatser som syftar till att bidra till att utarbeta nya globala hälsoutvecklingsmål eller annat analytiskt arbete som handlar om att tydliggöra kopplingarna mellan hälsa, utbildning, och arbetsförmåga, vatten och sanitet, minskad fattigdom och ekonomisk utveckling bör stödjas.

Med fokus på förbättrad tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt minskad utsatthet för hiv och aids

Verksamheten syftar särskilt till att främja kvinnors, flickors och ungdomars sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter inklusive rätten till sexualupplysning, preventivmedel

och tillgång till säkra och lagliga aborter. Detta kommer att bidra till minskad mödradödlighet. Särskilt fokus ska ges åt arbetet mot sexuellt överförbara infektioner, inklusive hiv, kopplat till SRHR och riskutsatta grupper, bland annat i konflikt, postkonflikt och humanitära kriser. Vidare ska arbetet med att förändra diskriminerande normer stärkas med särskilt fokus på mäns och pojkars attityder samt ansvar och roll relaterat till SRHR. Verksamheten ska också bidra till att stödja arbetet mot alla former av könsrelaterat våld, inklusive vård och stöd till offer för sexuellt våld.

Med fokus på förbättrad tillgång till rent vatten och grundläggande sanitet

Verksamheten syftar till att bidra till ökad tillgång till rent vatten. I detta inkluderar också åtgärder för att förebygga och bekämpa sjukdomar orsakade av förorenat vatten samt bristfällig sanitet och hygien (med fokus på MDG 4 och 5 eller dess ersättare). Hygien inom sjukvården är ett centralt område inom detta arbete. Kvinnors deltagande och inflytande när det gäller planering för dricksvattenförsörjning och sanitet ska främjas. Hållbara, säkra, kostnadseffektiva samt anpassade lösningar utifrån ett förändrat klimat ska stödjas baserat på fattiga och marginaliserade gruppers, och då särskilt kvinnors och flickors, behov. Detta kan bland annat ske genom teknikutveckling, utbildning, relevant forskning och ökat engagemang av privata sektorn samt ökat deltagande av medborgarna i lokalt planeringssamarbete.

Förbättrad tillgång till utbildning

Verksamheten syftar till att bidra till ökad tillgång till utbildning av god kvalitet och att särskilt uppmärksamma flickor och pojkar som lämnar skolan i förtid eller som aldrig får tillgång till utbildning. Insatser för att stärka utbildningssystem i låginkomstländer ska stödjas, inklusive yrkesutbildning. Globala nyttigheter som är relevanta och av betydelse för lärande, kunskaps- och policyutveckling i låginkomstländer ska främjas. Utbildningens betydelse för människor i länder som befinner sig i konflikt- och postkonfliktsituationer ska särskilt uppmärksammas.

3. Uppföljning

Formerna för uppföljning framgår av regeringens riktlinjer för resultatstrategier inom Sveriges internationella bistånd.